

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/16/2020
Identifikačné číslo spisu: 4019200557
Dátum vydania rozhodnutia: 08.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4019200557.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a sudcov JUDr. Ľubora Šeba, JUDr. Márie Trubanovej, PhD., JUDr. Nory Halmovej (sudca spravodajca), JUDr. Zdenky Reisenauerovej, JUDr. Petry Príbelskej PhD, JUDr. Miroslavy Janečkovej v právnej veci žalobcu: C.T., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. T. XXX, zast. Mgr. Jana Hoksová, advokátka, so sídlom J. Kalinčiaka 13, Völkovce, proti žalovanému: Okresný úrad Nitra, pozemkový a lesný odbor, so sídlom Štefánikova trieda 69, Nitra, za účasti intervenientov: 1. Obec Veľké Vozokany, so sídlom Veľké Vozokany 199, 2. V. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/7, L., 3. C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. T. XXX, o určenie vlastníckeho práva vedenej na Krajskom súde v Nitre pod č. k. 23Sa/97/2019, o nesúhlase Krajského súdu v Nitre s postúpením veci Okresným súdom Nitra, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Nitre s postúpením veci je dôvodný.

Vecne príslušným súdom na konanie je Okresný súd Nitra.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 20.09.2019 prvým výrokom domáhal, aby súd určil, že usporiadanie vlastníckeho práva žalobcu právoplatnými rozhodnutiami a schválenými projektami pozemkových úprav (ďalej len PPÚ) a registra obnovenej evidencie pozemkov (ďalej len ROEP) s posledným vykonaným zápisom a opravou v príslušnom KN zo dňa 13.01.2017 zo strany žalovaného bolo vykonané nesprávne a nezákonne. Žalobu označil ako „Žaloba o uloženie povinnosti usporiadať chybné vlastnícke práva k nehnuteľnostiam správnym určením vlastníckeho práva podľa § 42c ods. 2 zákona číslo 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách (ďalej len z.č. 330/1991 Zb.)“. V žalobe uviedol, že mu boli neoprávnene odňaté vlastnícke práva a taktiež, že došlo k nesprávnemu zápisu v evidencii nehnuteľnosti v dôsledku bývalého Obvodného pozemkového úradu v Nitre. Svojim podaním sa domáhal určenia, že usporiadanie jeho vlastníckeho práva právoplatnými rozhodnutiami a schválenými projektmi PPÚ a ROEP s posledným vykonaným zápisom a opravou v príslušnom KN zo dňa 13.01.2017 zo strany žalovaného bolo vykonané nesprávne a nezákonne. Druhým výrokom sa domáhal určenia, že v súlade

so zákonom a rešpektovaním preukázateľných vlastníckych práv pred projektom ROEP a PPÚ v kat. území E. E., sú novovytvorené parcely a to 5211/2 - orná pôda o výmere 2 153 m² a 5257/2 - orná pôda o výmere 4 444 m², zamerané GP č. 453/2019 Ing. Ľubošom Danišom, nachádzajúce sa v kat. území E. E. patria do výlučného vlastníctva žalobcu v podiele 1/1. Žalobu podal na Okresný súd Nitra, kde bola zapísaná pod sp. zn. 18C/79/2019.

2. Okresný súd Nitra uznesením č. k. 18C/792019-13 zo dňa 14. októbra 2019 vec postúpil Krajskému súdu v Nitre podľa ust. § 18 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) v časti prvého výroku, ktorým žalobca žiada, aby súd určil, že usporiadanie vlastníckeho práva žalobcu právoplatnými rozhodnutiami a schválenými projektmi PPÚ a ROEP s posledným vykonaným zápisom a opravou v príslušnom KN zo dňa 13.01.2017 zo strany žalovaného bolo vykonané nesprávne a nezákonne.

3. Okresný súd je názoru, že žalobca sa domáha preskúmania rozhodnutia vydaného Okresným úradom v Nitre a toto rozhodnutie je správnym rozhodnutím.

4. Následne krajský súd ako správny súd pod č. k. 23Sa/97/2019 vec predložil s poukazom na § 18 ods. 4 SSP Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky z dôvodu, že nesúhlasil s postúpením veci z Okresného súdu Nitra, kde bola vedená pod sp. zn. 18C/79/2019. Je názoru, že Okresný súd Nitra, na ktorý sa účastník obrátil, sa nezaoberal dostatočne podmienkami konania a z obsahu a z petitu podania žalobcu nesprávne ustálil, že na konanie v predmetnej veci je príslušný Krajský súd v Nitre. Poukázal, že z obsahu spisu a zo žalobného návrhu vyplýva, že predmet konania nepatrí do právomoci správneho súdnictva, keďže žalobou sa žalobca nedomáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu tak, ako to upravuje § 6 SSP. V konaní podľa Správneho súdneho poriadku nie je možné konať a rozhodovať o určovacej žalobe. Na konanie vo veci určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam je vecne príslušným súdom Okresný súd Nitra.

5. Podľa § 8 SSP kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu SR podľa CSP. Z ustanovenia § 8 SSP vyplýva, že kompetenčným sporom je spor o vecnú príslušnosť medzi súdom, rozhodujúcim v civilnom súdnom konaní a súdom, rozhodujúcim v správnom súdnom konaní. Stranami kompetenčného sporu podľa ustanovenia § 8 SSP (sporu o vecnú príslušnosť) sú potom súdy. Na strane jednej vždy správny súd a na druhej civilný súd.

6. Keďže v predloženej veci Okresný súd Nitra poprel svoju vecnú príslušnosť rozhodnúť o žalobe v civilnom súdnom konaní uznesením z 14. októbra 2019 č. k. 18C/79/2019-13, ktorým vec postúpil Krajskému súdu v Nitre a ten vyslovil nesúhlas s postúpením tejto veci a následne predložil vec kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu SR, vznikol negatívny kompetenčný konflikt v zmysle ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku (spor o vecnú príslušnosť medzi civilným a správnym súdom), je preto daná právomoc kompetenčného senátu Najvyššieho súdu SR tento kompetenčný spor rozhodnúť.

7. V predloženej veci je úlohou kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky posúdiť, ktorý súd je príslušný rozhodnúť o žalobe žalobcu zo dňa 20.09.2019.

8. Podľa § 55 ods. 3 Správneho súdneho poriadku každé podanie posudzuje správny súd podľa jeho obsahu.

9. Podľa § 124 ods. 1 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

10. Podľa § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

11. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

12. Podľa § 42c ods. 1 zákona č. 330/1991 Zb. ak sa po schválení vykonania projektu pozemkových úprav zistí, že projekt obsahuje údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, ktoré sú chybné, okresný úrad rozhodne o zmene registra pôvodného stavu, registra nového stavu a vykonania projektu pozemkových úprav. V rozhodnutí sa uvedú aj opravy údajov v ostatných správnych rozhodnutiach, ktorých sa zmena týka. Rozhodnutie sa doručuje len účastníkom, ktorých sa zmena týka. Rozhodnúť podľa tohto ustanovenia možno do piatich rokov od schválenia vykonania projektu pozemkových úprav.

13. Podľa § 42c ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb., podľa odseku 1 sa nepostupuje, ak došlo k prevodu alebo prechodu vlastníctva pozemku na inú osobu; tým nie je dotknuté právo na začatie konania podľa

osobitného predpisu. (§ 137 písm. c) CSP).

14. Podľa § 7 ods. 6 z. č. 180/1995 Z.z. ak schválený register obsahuje údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, ktoré sú v rozpore s údajmi podľa § 6 ods. 1, správny orgán po prerokovaní v komisii rozhodne o zmene údajov schváleného registra. Po právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu sa nové údaje zapíšu do katastra nehnuteľnosti. O zmene možno rozhodnúť do piatich rokov od zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností.

15. Podľa § 7 ods. 7 z. č. 180/1995 Z.z. konanie o zmene údajov registra podľa odseku 6 nemožno začať, ak došlo k prevodu alebo prechodu vlastníctva pozemku na inú osobu. Tým nie je dotknuté právo na začatie konania podľa osobitného predpisu (§ 137 písm. c) CSP).

16. Podľa § 2 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

17. Podľa § 2 ods. 2 Správneho súdneho poriadku každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

18. Podľa § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 6 ods. 2 Správneho súdneho poriadku správne súdy rozhodujú v konaniach o a/ správnych žalobách, b/ správnych žalobách vo veciach správneho trestania, c/ správnych žalobách v sociálnych veciach, d/ správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia, e/ žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy, f/ žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy, g/ žalobách vo volebných veciach, h/ žalobách vo veciach územnej samosprávy, i/ žalobách vo veciach politických práv, j/ kompetenčných žalobách, k/ návrhoch v iných veciach.

20. Podľa § 7 Správneho súdneho poriadku správne súdy nepreskúmajú a/ právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená, b/ správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby, najmä rozhodnutia a opatrenia organizačnej povahy a rozhodnutia a opatrenia upravujúce vnútorné pomery orgánu, ktorý ich vydal, ak tento zákon neustanovuje inak, c/ všeobecne záväzné právne predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak, d/ súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese, e/ rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania, f/ rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu vecí, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania, zamestnania, podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti; to neplatí na rozhodnutia a opatrenia v sociálnych veciach, g/ rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy o nepríznani alebo odňatí odbornej spôsobilosti fyzickej osobe a právnickej osobe, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania alebo zamestnania, h/ rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúmanie vylučuje osobitný predpis.

21. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky poukazuje na to, že správny súd v zmysle § 55 ods. 3 SSP rovnako ako aj civilný súd podľa § 124 ods. 1 CSP posudzuje každé podanie podľa jeho obsahu. Z obsahu podanej žaloby je jednoznačné, že žalobca sa domáha civilného nároku voči žalovanému, Okresnému úradu Nitra, pozemkový a lesný odbor, konkrétne určenia, že usporiadanie jeho vlastníckeho práva právoplatnými rozhodnutiami a schválenými projektmi PPÚ a ROEP s posledným vykonaným zápisom a opravou v príslušnom KN zo dňa 13.01.2017 zo strany žalovaného bolo vykonané nesprávne a nezákonne. Druhým výrokom sa domáhal určenia, že v súlade

so zákonom a rešpektovaním preukázateľných vlastníckych práv žalobcu pred projektom ROEP a PPÚ v kat. území E. E., že novovytvorené parcely a to 5211/2 - orná pôda o výmere 2 153 m² a 5257/2 - orná pôda o výmere 4 444 m², zamerané GP č. 453/2019 Ing. Ľubošom Danišom, nachádzajúce sa v kat. území E. E. patria do výlučného vlastníctva žalobcu v podiele 1/1. V danom prípade je žalobca názoru, že pochybením žalovaného došlo k prechodu vlastníckeho práva pôvodných parciel na inú osobu, intervenientov v 1. - 3. rade.

22. Podľa názoru kompetenčného senátu je potrebné vychádzať z určitej a zrozumiteľne prejavenej vôle žalobcu a to, že nepodal žalobu v zmysle správneho súdneho poriadku. Žalobca poukázal na posledné rozhodnutie žalovaného č. OÚ - NR - PLO - 2016/000595 - PÚ - 2 ktorým sám rozhodol o oprave chýb, avšak nie dostatočne a citoval ust. § 42c ods. 1, 2 zákona č. 330/1991 Zb. v zmysle ktorého podľa odseku 1 sa nepostupuje, ak došlo k prevodu alebo prechodu vlastníctva pozemku na inú osobu, tým nie je dotknuté právo na začatie konania podľa osobitného predpisu. Sám zákonodarca v právnej úprave zákona č. 330/1995 Zb. priznáva oprávnenej osobe domáhať sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu (§ 137 písm. c) CSP), čo žalobca podaním žaloby na okresný súd využil.

23. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu SR v zhode s krajským súdom mal za to, že žaloba žalobcu je žalobou civilnou podľa CSP. Súkromnoprávny rámec sporu v zmysle § 3 CSP prejednávajú a rozhodujú civilné sudy. V zmysle § 12 CSP je na konanie prvej inštancie príslušný okresný súd ak tento zákon neustanovuje inak. V tomto spore teda nie je možné aplikovať ustanovenia správneho súdneho poriadku, keďže nejde o správnu žalobu v zmysle § 177 SSP. V tejto súvislosti kompetenčný senát najvyššieho súdu zdôrazňuje, že okruh strán sporu ako aj predmet konania v sporovom konaní určuje žalobca, ktorý je pánom sporu (dominus litis) a v prípade vadného podania vo veci samej nasleduje postup súdu v zmysle § 129 CSP.

24. Vzhľadom na uvedené skutočnosti Krajský súd v Nitre dôvodne namietal postúpenie veci správne súdu, pretože v danom prípade nejde o správnu žalobu o ktorej by rozhodoval správny súd tak ako to upravuje § 6 SSP a teda vec, ktorá by patrila do správneho súdnictva. V danom prípade ide o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam kde je vecne príslušný Okresný súd v Nitre.

25. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti kompetenčný senát najvyššieho súdu dospel k záveru, že v zmysle § 2, § 3 a § 6 S.s.p. a § 137 C.s.p. nejde o vec patriacu do správneho súdnictva a podľa § 12 C.s.p. v spojení s § 13 a § 14 C.s.p. je na konanie v prvej inštancii vecne a miestne príslušný súd uvedený vo výrokovej časti tohto uznesenia.

26. Toto uznesenie prijal najvyšší súd v kompetenčnom senáte v pomere hlasov 7 : 0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok prípustný nie je.